

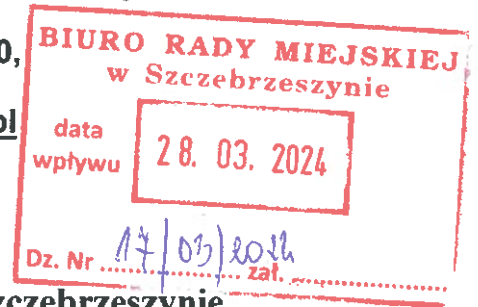

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

Plac Tadeusza Kościuszki 1, 22 – 460 Szczebrzeszyn

tel. 84 68-21-208 , fax 84 68-21-030,

e-mail: info@opsszczebrzeszyn.pl

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczebrzeszynie za rok 2023

Zgodnie z art.110 ust.9 ustawy o pomocy społecznej - kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej składa Radzie Gminy coroczne sprawozdanie z działalności Ośrodka. W Ośrodku Pomocy Społecznej w Szczebrzeszynie na dzień 31 grudnia 2023r. zatrudnionych było **20 osób** tj.: kierownik Ośrodka, księgowość 2 osoby, 2 starszych specjalistów pracy socjalnej, 1 specjalista pracy socjalnej, 1 pracownik socjalny, 4 pracowników obsługujących: fundusz alimentacyjny, kartę dużej rodziny, świadczenia rodzinne wraz z dodatkami, świadczenia dla obywateli Ukrainy, stypendia socjalne, dodatki: mieszkaniowe, osłonowe, gazowe , 1 asystent rodziny oraz 8 opiekunek zatrudnionych w mieszkaniu chronionym wspieranym "Gminny Dom Seniora im. Jana Feliksiaka" w Szczebrzeszynie.

1. Zakres zadań realizowanych przez OPS w 2023 roku.

Zadania OPS wynikają bezpośrednio z ustawy o Pomocy Społecznej będącej elementem polityki społecznej państwa mającej na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których samodzielnie nie są w stanie pokonać. Do realizacji tego zadania Ośrodek wykorzystuje własną wiedzę, umiejętności, uprawnienia, znajomość otoczenia, posiadane zasoby i możliwości. Pomoc społeczna ma na celu wzrost usamodzielniania funkcjonowania osób i rodzin w otoczeniu jak i większej integracji ze środowiskiem. Poszerzanie zakresu wsparcia, właściwa diagnostyka problemów występujących w środowisku oraz pojawianie się nowych narzędzi w pracy socjalnej czyni ten proces bardziej efektywnym.

Pomoc może być przyznana w różnych formach. Należą do nich: system zasiłków pieniężnych, usług, pomoc rzeczowa, poradnictwo specjalistyczne i praca socjalna bezpośrednio z potrzebującym w jego środowisku. Klient znajdujący się w sytuacji trudnej otrzymuje od pracownika socjalnego odpowiednią informację dotyczącą możliwości form i warunków na jakich będzie mógł tę pomoc otrzymać. Świadczeniobiorcy Pomocy Społecznej są obligowani i motywowani do współpracy celem wspólnego rozwiązania ich trudnej sytuacji życiowej. Pomoc udzielana w ramach świadczeń z pomocy społecznej ma charakter przejściowy i zakłada aktywizację osób z niej korzystających. Uprawnienia wynikające z ustawy o pomocy społecznej mają bowiem charakter wyłącznie subsydiarny tj. uzupełniający własne środki, możliwości uprawnienia.

Brak jakichkolwiek działań, niewywiązywanie się z przyjętych zobowiązań świadczące o niskim zaangażowaniu w proces przezwyciężania swojej trudnej sytuacji życiowej, a w stosunku do osoby, która nie współdziałała z organem pomocy społecznej organ zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej może podjąć odpowiednie kroki skutkujące odmową udzielenia świadczenia.

W rodzinie chcącej skorzystać z pomocy społecznej poza spełnieniem kryterium dochodowego **776 zł** dla osoby samotnie gospodarującej i **600 zł** dla osoby w rodzinie musi wystąpić co najmniej jeden z następujących powodów: sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych, brak umiejętności w przystosowaniu się do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizm lub narkomania, zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa, klęska żywiołowa lub ekologiczna. Do otrzymania pomocy w formie dożywiania lub świadczenia pieniężnego na zakup żywności kryterium dochodowe wynosi **1552zł** dla osoby samotnie gospodarującej i **1200 zł** dla osoby w rodzinie.

Ustawicznie i konsekwentnie od wielu lat wysiłki Ośrodka Pomocy Społecznej w 2023 roku zmierzały do stopniowej zmiany postrzegania tej instytucji w świadomości zbiorowej nie tylko jako wypłacającej świadczenia finansowe, ale przede wszystkim jako ważnego podmiotu budowania lokalnego systemu polityki społecznej ułatwiającej funkcjonowanie osób i rodzin potrzebujących, wykluczonych w ich własnym otoczeniu.

Nadrzędnym celem działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczebrzeszynie w **2023 roku** było ograniczenie marginalizacji osób i rodzin poprzez wspierania zmierzające do zaspokajania niezbędnych potrzeb życiowych, umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, a także zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom utrudniającym życie usamodzielnienie oraz integrację ze środowiskiem.

W minionym roku OPS realizował zadania wynikające z następujących przepisów prawa:

1. ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
2. ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
3. ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
4. ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego,
5. ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
6. ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
7. uchwały Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028,
8. ustawy z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
9. ustawy z 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
10. ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
11. ustawy z 5 grudnia 2014r. o karcie dużej rodziny,
12. ustawy z dnia 26.10.1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
13. ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty,

14. ustawy z dnia 21.06.2001r. o dodatkach mieszkaniowych, ustawa z dnia 12.03.2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
15. ustawy z dnia 15 września 2022r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw,
16. ustawy z dnia 27 października 2022r. o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych,
17. ustawy z dnia 7 października 2022r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023r. w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej,
18. ustawy z dnia 23 października 2018r. o Solidarnościowym Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych.

Do zadań priorytetowych OPS należały działania ukierunkowane na:

- 1) pomoc osobom i rodzinom w trudnościach materialnych w szczególności poprzez pomoc rzeczową i materialną,
- 2) przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- 3) realizacja programów dożywiania i wsparcia rzeczowego oraz usługowego, kierowanego do dzieci wychowujących się w rodzinach o niskim statusie materialnym,
- 4) realizacja programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” wsparcie osób niepełnosprawnych w wykonywaniu codziennych czynności oraz w funkcjonowaniu w życiu społecznym.

2. Charakterystyka odbiorców pomocy społecznej.

Jednym z najpoważniejszych problemów dotyczących beneficjentów pomocy społecznej jest **ubóstwo**. Osoby i rodziny, które uzyskiwały pomoc z tego tytułu charakteryzują się niskimi dochodami, niepozwalającymi na zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych. Często jedynym dochodem wśród tej grupy potrzebujących są świadczenia z pomocy społecznej.

Analiza struktury źródeł utrzymania gospodarstw domowych na terenie gminy wskazuje, iż dominują w niej niezarobkowe źródła utrzymania typu renty, emerytury, zasiłki i prace dorywcze.

Istotnym powodem udzielania wsparcia w różnych formach - **jest bezrobocie**. Bezrobocie jest nie tylko problemem społecznym, ale leży także u podstaw wielu innych kwestii społecznych. I tak np. szczególnie długotrwałe bezrobocie związane jest z obniżeniem standardu materialnego nie tylko samego bezrobotnego, ale i całej jego rodziny. Stąd obszary długotrwałego bezrobocia pokrywają się w danym społeczeństwie z obszarami biedy, a także rozprzestrzeniania się różnych form patologii społecznych, rozpadem rodziny, obniżeniem zdrowotności społeczeństwa. Nawet krótkotrwały okres bezrobocia nie pozostaje bez wpływu na kondycję psychiczną osób dotkniętych tym problemem.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku w gminie Szczebrzeszyn zarejestrowanych było **393** (2022r.-392) osoby bezrobotne o 1 osobę więcej niż w roku 2022r., kobiet - **204**, mężczyzn - **189** , osoby pozostające bez pracy powyżej 50r. życia – **83**, bezrobotni do 25 roku życia – **62** (63) osoby, bezrobotni uprawnieni do zasiłku – **54(39)**, bezrobotni zwolnieni z winy zakładu pracy – **19(21** w 2022) ,bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy powyżej 24 m-cy -**78** (w 2022 117).

Na podstawie zaprezentowanych danych można stwierdzić, że poziom bezrobocia na naszym terenie jest porównywalny do poziomowi z roku 2022. Najwięcej osób bezrobotnych

jest w przedziale do 30 roku życia(109). Wśród bezrobotnych świadczeniobiorców Ośrodka Pomocy Społecznej osoby **długotrwale bezrobotne** stanowią najliczniejszą grupę.

Osoby te mają mniejsze szanse na rynku pracy z powodu wieku, braku wykształcenia, braku kwalifikacji. Dlatego też ich aktywizacja jest trudna, długotrwała i wymaga wielokierunkowych oddziaływań.

W celu aktywizacji osób **długotrwale bezrobotnych** Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczepieszynie w 2023 roku złożył Wniosek o dofinansowanie projektu w ramach programu: Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie. Celem głównym projektu jest zwiększenie zdolności do zatrudnienia 50 osób niepracujących zagrożonym ubóstwem lub wykluczeniem społecznym zamieszkałych na terenie gminy Szczepieszyn poprzez realizację kompleksowego programu aktywizacji społecznej i zawodowej w okresie 24 m-cy realizacji projektu.

Wartość projektu to 1.016.889,23zł w tym wkład własny 50.850,00zł.

Ważnym problemem, z jakim borykają się mieszkańcy Gminy jest **długotrwała choroba**. Rodziny, w których występuje ta dysfunkcja to przeważnie rodziny emerytów i rencistów. Długotrwała choroba wiąże się, zazwyczaj, z ponoszeniem systematycznych i bardzo wysokich kosztów leczenia, wpływających tym samym na znaczne obciążenie budżetu domowego.

Kolejną dominującą przyczyną dysfunkcji osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej jest **niepełnosprawność**. Osoby niepełnosprawne objęte są głównie pomocą społeczną w formie zasiłku stałego oraz pomocą asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością. Problemy osób z niepełnosprawnością to nie tylko zła sytuacja materialna, ale i inne obszary funkcjonowania i rozwoju takie jak m.in. bariery (architektoniczne, komunikacyjne), utrudniony dostęp do leczenia i rehabilitacji, utrudniony dostęp do rynku pracy. Złożoność występujących problemów tej grupy, wymaga wielu działań, których celem winna być zarówno poprawa jakości życia osób z niepełnosprawnością, jak i ułatwianie im funkcjonowania w społeczności. Niezwykle ważnym elementem pracy z osobą z niepełnosprawnością jest praca socjalna, polegająca m.in. utrzymywaniu stałej współpracy z instytucjami i organizacjami powołanymi w celu wsparcia osób niepełnosprawnych w szeroko rozumianych obszarach funkcjonowania.

Z danych OPS wynika, iż w dalszym ciągu dużym problemem wśród mieszkańców Gminy jest **bezzradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego**. Rodzina jest podstawową komórką społeczną spełniającą istotne funkcje zaspokajające potrzeby społeczne, psychiczne i emocjonalne swoich członków. Środowisko rodzinne jest pierwszym środowiskiem wychowawczym w życiu dziecka. Składa się na nie: struktura rodziny, atmosfera wychowawcza w domu, poziom wykształcenia rodziców, sytuacja materialna i zdrowotna. Bezzradność wynikająca z zaburzenia równowagi systemu rodzinnego przejawiającego się trudnościami w wypełnianiu ról społecznych przez poszczególnych członków rodziny, często jest przyczyną złego funkcjonowania rodziny. Wszelka pomoc w takim wypadku powinna zmierzać do udzielania rodzinie wsparcia w odbudowie prawidłowych relacji, umacniania prawidłowych postaw rodzicielskich. Warunkiem powodzenia jest możliwie jak najwcześniejsze udzielenie pomocy oraz stosowanie działań profilaktyczno - ochronnych. W wielu sytuacjach dzieci pochodzące z tych rodzin pozostawione są same sobie. Odrzucone przez środowisko rodzinne szukają akceptacji wśród rówieśników, zaczynają wagarować, uciekać z domu i popadać w konflikt z prawem. Problemy opiekuńczo - wychowawcze, przemoc, nadużywanie alkoholu w rodzinie są przyczyną umieszczania dzieci i młodzieży w placówkach opiekuńczo-wychowawczych lub resocjalizacyjnych. Z tego powodu profesjonalna pomoc powinna być wczesna i mieć charakter profilaktyczny, aktywizujący jednostkę lub rodzinę do poszukiwania samodzielnych rozwiązań.

Pomoc tym rodzinom udzielana przez OPS w roku 2023 obejmowała zarówno świadczenia pieniężne, jak i wsparcie w odbudowaniu prawidłowych relacji i umacnianiu postaw rodzicielskich, a także objęcie rodzin z problemami wychowawczymi wsparciem **asystenta rodziny**. Zakres zadań asystenta rodziny obejmuje cztery obszary: bezpośrednią pracę z rodzicami, bezpośrednią pracę z dziećmi, działania pośrednie realizowane na rzecz dziecka i rodziny, organizację własnego warsztatu pracy. W **2023 roku 14** rodzin na wniosek pracownika socjalnego objęto wsparciem asystenta rodziny (w tym rodziny pełne – 6, rodziny niepełne – 8, łączna liczba dzieci w rodzinach – 29).

Bardzo ważnym, a zarazem delikatnym problemem jest **przemoc domowa**. Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, pod pojęciem tym rozumie się jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny. Przemoc prowadzi do narażenia członków rodziny na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, narusza ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powoduje szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołuje cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Problem przemocy dotyczy rodziny zamieszkującej na terenie Gminy Szczepleszyn niezależnie od wykształcenia, statusu ekonomicznego czy też wykonywanego zawodu. Praca socjalna z rodziną doświadczającą przemocy służy przebudowie życia rodzinnego, poprawie relacji interpersonalnych oraz tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi poszczególnych członków rodziny, jak i całego środowiska rodzinnego. Pozostaje ona w ścisłym związku z innymi działaniami społecznymi, włącznie z terapeutycznym wspomaganie procesu zmiany poszczególnych członków rodziny.

W 2023r. Ośrodek kontynuował zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie poprzez m.in. wspieranie działań Zespołu Interdyscyplinarnego, który jest jednym z istotnych elementów tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W składzie Zespołu Interdyscyplinarnego jest 2 pracowników socjalnych, w tym jeden pełni funkcję przewodniczącego Zespołu. Ośrodek zgodnie z ustawą - zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu. Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów wchodzących w skład zespołu oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy, w szczególności przez:

1. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
2. podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
3. inicjowanie interwencji w rodzinach dotkniętych przemocą,
4. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
5. inicjowanie działań w stosunku do osób doznających i stosujących przemoc w rodzinie.

W roku 2023 wpłynęło do zespołu **25** (17 – w 2022r.) Niebieskich Kart o 8 więcej niż w poprzednim roku. Podmiotem, który przekazał Karty do przewodniczącego zespołu była Policja. W związku z realizacją procedury Niebieskiej Karty odbyło się 16 zaprotokołowanych spotkań zespołu oraz 54 spotkania grup roboczych. W ramach działań profilaktycznych i edukacyjnych rozpowszechniane są plakaty informacyjne dotyczące przemocy. Ponadto, mieszkańcy Gminy doświadczający przemocy, mogą skorzystać z nieodpłatnej pomocy psychologa, prawnika oraz schronienia w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej ul. Ogrodowa 14, 22-460 Szczepleszyn.

3. Pomoc społeczna.

W 2023 r. wpłynęło do ośrodka 431(387 w roku 2022) wniosków o przyznanie pomocy w tym pisma dotyczące przeprowadzenia wywiadu dla innych instytucji oraz 92 wnioski od pracowników socjalnych Ośrodka o przyznanie pomocy.

Realizując zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej Szczyrzeszynie w 2023r. udzielił wsparcia 324 rodzinom, w tym 35 rodzinom wyłącznie w postaci pracy socjalnej. Najczęstsze powody przyznawania świadczeń to: ubóstwo, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, wielodzietność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, alkoholizm, przemoc, zdarzenie losowe, trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

Podstawą przyznania świadczeń było przeprowadzenie wywiadu środowiskowego, czyli zebranie możliwie wszechstronnych informacji o osobie czy rodzinie, ustalenie występujących problemów, co pozwoliło na podjęcie właściwych działań i zaplanowanie odpowiedniej formy pomocy. Podczas jego przeprowadzania pracownicy socjalni ustalali sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną członków rodziny, ustalali także dane dotyczące źródeł uzyskiwanych dochodów. Pracownicy socjalni, którzy przeprowadzali wywiad środowiskowy nie ograniczali się tylko do zbierania informacji. Już przy pierwszej wizycie analizowali wraz z klientem jego sytuację, zastanawiali się nad możliwościami przezwyciężenia problemów, udzielali porad, motywowali do zmiany zachowań, które pomogłyby w dalszym życiu, niejednokrotnie przeprowadzali pierwsze mediacje w sytuacjach konfliktowych.

Stosownie do zgłaszanych przez osoby lub rodziny potrzeb oraz biorąc pod uwagę możliwości finansowe Ośrodka przyznawano odpowiednią pomoc.

Formy pomocy udzielone w roku 2023 ilustruje poniższa tabela:

Tabela nr 1. Świadczenia udzielone przez OPS na podstawie ustawy o pomocy społecznej.

Formy pomocy	Liczba osób		Kwota	
	2022	2023	2022	2023
Zasiłek stały	51	50	305 603	290 791
Zasiłek okresowy	55	71	103 270	129 994
Zasiłek celowy i w naturze	122	65	41 445	39 709
Posiłek	97	140	95 953	137 505
Usługi opiekuńcze	21	21	37 590	37 590
Opłacenie pobytu w domu pomocy społecznej	15	13	395 017	489 791
Opłacanie składek na ubezpieczenia zdrowotne dla osób pobierających zasiłek stały	50	45	26 407	24 396

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS za 2022 i 2023 rok.

Zarówno w ramach zadań własnych jak i zadań zleconych nie odmówiono pomocy finansowej z powodu braku środków finansowych. Świadczenia obligatoryjne wypłacane były w przysługującej wysokości, natomiast świadczenia fakultatywne były przyznawane w wysokości odpowiadającej możliwościom finansowym ośrodka z uwzględnieniem konieczności i pilności potrzeb osób wymagających pomocy.

Poza świadczeniami finansowymi i w naturze OPS udzielał także pomocy w formie pracy socjalnej. Praca socjalna służy wspieraniu osób i rodzin we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz do zaspokajania swoich potrzeb bytowych. Działania te są nakierowane na kształtowanie odpowiednich postaw i zachowań osób, motywowanie ich do działań zmierzających do rozwiązywania własnych problemów oraz tworzeniu im warunków sprzyjających podejmowaniu takiej aktywności.

4. Świadczenia rodzinne.

Na dzień 31 grudnia 2023r. świadczenia rodzinne pobierało **492** rodziny. Kwota wydatkowana na ten cel wyniosła w **2023r – 5.837.870.zł.**

W skład świadczeń rodzinnych finansowanych z dotacji celowej z budżetu państwa wchodzi zasiłki rodzinne z dodatkami, zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie opiekuńcze, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka, świadczenie rodzicielskie, świadczenie wychowawcze.

5. 1. Fundusz alimentacyjny.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczepleszynie wykonuje także zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W 2023 r. tutejszy Ośrodek wydał **68** (w 2022r-**74**) decyzji w sprawach dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Na ten cel wydatkowana została kwota – **304.025. zł (w 2022-323 002 zł)**. Realizacja wymienionej ustawy to nie tylko wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej z powodu niemożności wyegzekwowania alimentów, ale także działania zmierzające do zwiększenia skuteczności egzekucji alimentów. W zakresie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych oraz wraz ze zmianą zapisu art.209 kodeksu karnego organ wysłał **39** wniosków do prokuratury o podejrzenie popełnienia przestępstwa, wysłano 27 wezwań do dłużnika w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego. Średnio 105 dłużników alimentacyjnych zgłaszanych jest miesięcznie do pięciu Biur Informacji Gospodarczej tj.: Krajowy Rejestr Długów, Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej, Krajowa Informacja Długów Telekomunikacyjnych BIG S.A., Biuro Informacji Gospodarczej, INFO Monitor S.A., Europejski Rejestr Informacji Finansowej (obowiązek ustawowy). W 2023r. od dłużników zostały wyegzekwowane zobowiązania alimentacyjne na kwotę **216. 302.zł**, z tego na dochody własne gminy przekazano kwotę **49.942. zł**.

5. 2. Karta1. Dużej Rodziny.

Inną formą wsparcia wprowadzoną Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych, którą realizował tutejszy OPS jest Karta Dużej Rodziny. Karta przysługuje rodzinom, które mają lub mieli na utrzymaniu co najmniej 3 dzieci niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci - do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Dzieci legitymujące się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, po osiągnięciu odpowiednio 18 lub 25 roku życia otrzymują Kartę na okres ważności orzeczenia. Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mogą korzystać z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej, czy transportowej na terenie całego kraju, m.in. z ustawowych zniżek na przejazdy kolejowe, zniżek w opłatach paszportowych oraz darmowych wstępów do parków narodowych. Zniżki mogą oferować nie tylko instytucje publiczne, ale również przedsiębiorcy prywatni.

W 2023r. wpłynęło do tutejszego ośrodka **136** wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny (w 2022r. **113**). Wzrost ten spowodowany był możliwością zwiększenia limitu preferencyjnego zużycia energii elektrycznej do 3MWH dla posiadaczy karty.

5. 3. Inne działania.

W minionym roku OPS podejmował szereg działań mających na celu poprawę sytuacji życiowej osób i rodzin mających trudności w zaspokajaniu swoich podstawowych potrzeb bytowych i borykających się z różnymi problemami życia codziennego. Każdego roku wzrasta liczba osób, które wymagają wsparcia usługowego lub pomocy w formie instytucjonalnej. OPS podejmuje w tym zakresie szereg działań m.in. zapewnia usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania osób i w mieszkaniu chronionym, przyznaje świadczenia pielęgnacyjne dla osób sprawujących opiekę nad niepełnosprawnymi członkami rodziny. Realizując Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” wspiera osoby z niepełnosprawnością w codziennym życiu.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada również na Ośrodek Pomocy społecznej obowiązek udzielania osobom i rodzinom pomocy w formie specjalistycznego poradnictwa rozumianego jako udzielanie porad, wskazówek i informacji w pewnym zakresie, ze szczególnym uwzględnieniem poradnictwa psychologicznego, prawnego i rodzinnego. W szczególnych sytuacjach istnieje potrzeba podejmowania interwencji kryzysowej. Jest to zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. W ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego lub prawnego, natomiast w sytuacjach uzasadnionych – schronienia.

W **2023r. 21 osobom**, które nie posiadały uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego i spełniały kryteria zawarte w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, z upoważnienia Burmistrza wydane zostały decyzje potwierdzające prawo do korzystania z nieodpłatnej opieki zdrowotnej. W roku **2023** dzięki współpracy z Ochotniczą Strażą Pożarną Bodaczków w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Podprogram 2021+ wspólnie mogliśmy przekazać **6,5 ton żywności dla 700 mieszkańców Miasta i Gminy Szczebrzeszyn.**

Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczebrzeszynie sprawuje bezpośredni nadzór nad mieszkaniem chronionym wspieranym „Gminny Dom Seniora im.Jana Feliksiaka” w Szczebrzeszynie. Dom zapewnia całodobową opiekę nad osobami starszymi, niepełnosprawnymi, bezdomnymi, które nie są w stanie bez pomocy osób drugich funkcjonować w swoim środowisku. W 2023r. średnio w domu przebywało 23 pensjonariuszy. W 2023r. w Gminnym Domu Seniora przeprowadzono remont: łazienki na piętrze budynku, odmalowano klatkę schodową, wymienione zostały wszystkie drzwi wewnętrzne w budynku – całkowity koszt remontu to kwota – **36.422.zł.** Wymienione na nowe stoły oraz krzesła w pokojach pensjonariuszy.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczebrzeszynie od 2020 roku realizuje Program MPiPS „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”

W ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej - edycja 2023 w ramach Funduszu Solidarnościowego Ośrodek otrzymał środki finansowe w wys. **233.733.zł.** na zapewnienie usług asystenta dla osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym i umiarkowanym. Z w/w formy pomocy skorzystało w **2023r. 24** osoby z niepełnosprawnością.

Od 1 lutego 2021r. Ośrodek zgodnie z zarządzeniem Burmistrza Szczeczeszyna prowadzi postępowania i wydaje zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego niezbędnego do złożenia wniosku o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska w ramach programu „Czyste powietrze”.

W roku 2023 wydano 241 zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu dla mieszkańców Miasta i Gminy Szczeczeszyn. W ubiegłym roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczeczeszynie realizował także następujące zadania: dodatek węglowy, dodatek elektryczny, dodatek mieszkaniowy oraz refundację podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych. Ponadto realizował zadania z zakresu pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym- stypendia. Stypendia zostały wypłacone dla 47 uczniów na kwotę 71.686.zł

6. Fundusz Pomocy - Ukraina.

W 2023 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczeczeszynie świadczył pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego kraju. Wydatki ogółem dla obywateli Ukrainy wyniosły – **21.253. zł w tym:**

- a) wypłata jednorazowego świadczenia dla obywateli Ukrainy – **8100zł** (w 2022r. 98.100,00 zł). W roku 2023 złożono 11 (137 - w 2022r.) wniosków o wypłatę jednorazowego świadczenia pieniężnego 300 zł na osobę dla 27 osób (w 2022r. -327 osób),
- b) wydatki związane z wypłatą świadczenia na zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, **12.800 zł** (w 2022r.-294.520,00zł) W roku 2023 złożono 11 (w 2022r.- 78) pozytywnie rozpatrzonych wniosków o wypłatę świadczenia pieniężnego z tytułu zakwaterowania i wyżywienia, w tym 11 wniosków dotyczących przedłużenia okresu pobierania świadczenia. Zgodnie z art. 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 maja 2022 r. w sprawie maksymalnej wysokości świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy oraz warunków przyznawania tego świadczenia i przedłużania jego wypłaty Gmina może przedłużyć okres wypłaty świadczenia na okres dłuższy niż 120 dni w przypadku zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelowi Ukrainy, który: posiada orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie, posiada dokument potwierdzający I lub II stopień niepełnosprawności wydany w ramach ukraińskiego systemu orzekania o niepełnosprawności, ukończył 60 rok życia (kobiety) albo 65 rok życia (mężczyźni), jest kobietą w ciąży lub osobą wychowującą dziecko do 12 miesiąca życia, samotnie sprawuje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej opiekę nad trojgiem i więcej dzieci, jest małoletnim wymienionym w art. 25a ust. 1 ustawy. Świadczenie na zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy wynosi 40 zł/osobodzień. Liczba wypłaconych osobodni wynosi w 2023r. - 320 osobodni (7363 – w 2022r)

Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym kwota – 10.629.zł

W roku 2023 złożono 6 wniosków o wypłatę stypendium szkolnego dla 7 dzieci, które po rozpatrzeniu zostały przyznane decyzją administracyjną na okres od stycznia do czerwca i dla 9 dzieci od września do grudnia 2023. Wysokość stypendium szkolnego uzależniona jest od sytuacji materialnej uczniów i ich rodzin.

W oparciu o §13 Uchwały Rady Miejskiej w Szczepleszynie z dnia 2 maja 2022 r. w sprawie ustalenia Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta i Gminy Szczepleszyn, pięcioro dzieci otrzymało 248 zł/ miesięcznie w związku iż dochód rodziny na osobę ucznia nie przekroczył kwoty 200 zł, dwoje dzieci otrzymało kwotę stypendium w wysokości 186 zł miesięcznie, gdyż kryterium ich było wyższe niż 200 zł, a nie przekraczało maksymalnej kwoty 600 zł/ osobę w rodzinie.

Wyplata świadczeń rodzinnych i rodzicielskich dla obywateli Ukrainy z Funduszu Pomocy – 132.696. zł

W roku 2023 zostało złożonych 65 (81 – w 2022r) wniosków o ustalenie prawa do zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami do zasiłków rodzinnych. W okresie 2022/2023, który trwał do 31.10.2023 r. wydano 52 (56 – w 2022r.)decyzji przyznających zasiłki rodzinne wraz z dodatkami. 8 decyzji w trakcie trwania okresu zasiłkowego zostało uchylone w związku z oświadczeniem strony o wyjeździe na Ukrainę. 2 decyzje przyznające zasiłki zostały przekierowana do innego Ośrodka w związku ze zmianą miejsca zamieszkania. Aktualnie realizowane są dla obywateli Ukrainy zasiłki rodzinne wraz z dodatkami do zasiłków rodzinnych na okres zasiłkowy 2023/2024. Okres zasiłkowy trwa od 01.11.2023r. – 31.10.2024 r. w którym wydano 11 (24 – w 2022) decyzji przyznających prawo do świadczenia rodzinnego. Dla obywateli Ukrainy zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa zasiłki rodzinne przyznane są na okres legalnego pobytu. Oprócz decyzji dotyczących ustalenia prawa do zasiłków rodzinnych w 2023 r. tutejszy Organ przyznał 2 (5 – w 2022) świadczenia rodzicielskie ,2 zasiłki pielęgnacyjne oraz jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka.

Inne działania podejmowane w 2023 roku przez pracowników socjalnych obejmowały:

- a) sporządzanie wywiadów środowiskowych dla potrzeb: sądów, zakładów karnych, oraz innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- b) współpracę na rzecz klientów OPS z organizacjami pożytku publicznego, stowarzyszeniami, kościołami, zakładami pracy i osobami fizycznymi.
- c) kompletowanie dokumentacji do domów pomocy społecznej, zakładów opiekuńczo – leczniczych,
- d) bieżące informowaniem sądu o sytuacjach patologicznych występujących w rodzinach podopiecznych OPS,
- e) składanie wniosków do sądu w sprawie przymusowego leczenia psychiatrycznego lub umieszczenia w DPS bez zgody osoby zainteresowanej,
- f) kierowanie osób pozbawionych schronienia do mieszkania chronionego,
- g) sporządzanie wywiadów u osób zobowiązanych do alimentacji na rzecz podopiecznych OPS , jak i na wniosek OPS z innych gmin,
- h) wydawanie zaświadczeń o korzystaniu lub niekorzystaniu z pomocy społecznej,
- i) kierowanie osób (mających problem z nadużywaniem alkoholu) do Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- j) nakłanianie rodzin z problemem alkoholowym do podjęcia terapii, uczestnictwa w mityngach AA itp.,
- k) pomoc w skompletowaniu dokumentacji do ZUS, KRUS oraz Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
- l) pomoc w wyposażeniu w przedmioty ortopedyczne,

m) kierowanie sprawców przemocy domowej do uczestnictwa w „Programie korekcyjno - edukacyjnym dla sprawców przemocy.

Realizacja zadań nałożonych na OPS nie byłaby możliwa – co należy wyraziście podkreślić - bez ścisłej współpracy z władzami gminy, samorządem, sołtysami, lokalnymi instytucjami i mieszkańcami. W codziennej praktyce zawodowej staramy się reagować na wszystkie sygnały dotyczące problemów jednostek i społeczności oraz udzielać pomocy w ramach obowiązujących uregulowań prawnych. Zgłoszenia o zaistniałych sytuacjach nie są lekceważone i na bieżąco weryfikowane przez pracowników OPS, dlatego OPS jest ważnym podmiotem w systemie lokalnych instytucji służących zabezpieczeniu potrzeb społecznych. Warto zaznaczyć, że praca Ośrodka to także aktywność obejmująca inne obszary bez których trudno byłoby podejmować działania na rzecz poprawy warunków życia mieszkańców, m.in. diagnozowanie potrzeb społecznych, opracowywanie programów osłonowych, realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

W 2023r. budżet Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczepleszynie na realizację zadań własnych, zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami wyniósł – **10.874.956,89zł** , w tym realizowane ze środków budżetu gminy – **2.227.517,31zł**. Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania zlecone i własne dotowane z budżetu Wojewody.

7. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Zgodnie z zapisem art.110 ust. 19 ustawy o pomocy społecznej kierownik ośrodka pomocy społecznej, oprócz corocznego sprawozdania z działalności, przedstawia również potrzeby w zakresie pomocy społecznej na dany rok. W obecnej sytuacji społeczno - gospodarczej pomoc społeczna ma do spełnienia ważną rolę. Powinna stwarzać poczucie bezpieczeństwa socjalnego, pomagać w tworzeniu właściwych warunków życia i zaspokajania potrzeb społeczności lokalnej, wspomagać rodzinę w pełnieniu jej funkcji. Realizacja celów musi opierać się na dobrze funkcjonującej bazie materialnej, instytucjonalnej oraz wykwalifikowanej kadrze służb społecznych.

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest diagnoza problemów społecznych prowadzona na bieżąco przez Ośrodek, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców gminy korzystających z pomocy oraz dane przekazywane przez inne podmioty, działające w systemie pomocy społecznej, a także analiza zasobów gminy w sferze socjalnej (kadrowych i instytucjonalnych).

W celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań pomocy społecznej konieczne jest:

- podnoszenie poziomu i doskonalenie sprawności funkcjonowania ośrodka pomocy społecznej poprzez stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pomocy społecznej,
- poszerzanie działań służących aktywizacji społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej oraz zawodowej osób marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, między innymi w oparciu o projekty dofinansowywane z funduszy europejskich oraz przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej,
- wspieranie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci,
- rozwój wsparcia środowiskowego dla osób niepełnosprawnych, starszych, w tym organizowanie wsparcia w mieszkaniu chronionym,
- rozszerzenie pomocy socjalnej o ogólnodostępne, specjalistyczne poradnictwo psychologa, prawnika,

- kontynuacja działań informacyjnych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz psycho - edukacyjnych dla ofiar i sprawców przemocy,
- wdrażanie standardów bezpieczeństwa pracy,
- szkolenie pracowników pomocy społecznej w zakresie radzenia sobie w sytuacjach trudnych i niosących zagrożenie bezpieczeństwa podczas wykonywania obowiązków służbowych
- podwyższenie standardu mieszkania chronionego „Gminny Dom Seniora im. Jana Feliksiaka „ w Szczepieszynie poprzez:
 - a) wyposażenie pokoi w niezbędne meble,
 - b) odwodnienie budynku, remont schodów wejściowych z podjazdem do „Gminnego Domu Seniora im. Jana Feliksiaka” w Szczepieszynie,
 - c) położenie terakoty oraz pomalowanie 2 pokoi na piętrze budynku.Przewidywany koszt remontu – około 20.000,00zł.

Szczepieszyn, dnia 28.03.2024 r.

KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczepieszynie
Grażyna Szymczak
Specjalista organizacji pomocy społecznej

sporządził Analiza Szymczak

Zgodnie z art. 179 ust. 1 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r, o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w terminie do 31 marca każdego roku burmistrz składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

BIURO RADY MIEJSKIEJ

data
wpływu

28. 03. 2024

Dz. Nr ...

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY ZA ROK 2023

Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczepleszynie zgodnie z obowiązującymi przepisami podejmował działania mające na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Jedną z form wspierania rodzin jest praca asystenta rodziny. Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczepleszynie na podstawie wniosku pracownika socjalnego i analizie sytuacji danej rodziny podejmuje decyzje o przydziale rodzinie asystenta rodziny.

Asystent rodziny rozpoczyna współpracę z rodziną po wyrażeniu przez nią zgody i przy aktywnym jej udziale, na każdym etapie metodycznego działania. Praca asystenta rodziny opiera się głównie na bezpośrednim kontakcie z rodziną w miejscu ich zamieszkania lub miejscu wyznaczonym przez rodzinę.

Celem głównym pracy asystenta rodziny jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej i odpowiedzialności za własne życie, które umożliwia jej wychowywanie dzieci. Podstawowym zadaniem asystenta rodziny jest wspieranie rodziców w prawidłowym wypełnianiu przez nich funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Zgodnie z art.15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań asystenta rodziny należy:

- opracowywanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z rodziną i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
- sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach;
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;

- współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi, zespołem interdyscyplinarnym lub grupami roboczymi.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczepieszynie zatrudnia 1 asystenta rodziny w systemie zadaniowego czasu pracy. Zgodnie z obowiązującymi przepisami asystent rodziny może pracować maksymalnie z 15 rodzinami. W omawianym okresie do Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczepieszynie nie wpłynęło żadne postanowienie sądu w sprawie przyznania asystenta rodzinie.

Głównymi problemami z jakimi borykały się rodziny objęte opieką i wsparciem asystenta rodziny były:

- niskie kompetencje opiekuńczo-wychowawcze;
- niskie kompetencje prowadzenia gospodarstwa domowego;
- brak zaradności życiowej;
- choroba alkoholowa dorosłych członków rodziny, zaniedbywanie małoletnich dzieci;
- bezrobocie, problemy finansowe;
- konflikty małżeńskie;
- samotne macierzyństwo;
- problemy wychowawcze, uzależnienia dzieci od komputera i telefonu, agresja dzieci wobec rodziców, bezradność rodziców wobec występujących problemów;
- problemy zdrowotne, niepełnosprawność;
- trudne warunki mieszkaniowe;
- problemy szkolne dzieci, brak zaangażowania rodziców w edukację szkolną dzieci;
- bariera językowa oraz trudności w przystosowaniu się do życia na terenie Polski.

Na terenie gminy Szczepieszyn występują rodziny wieloprotblemowe, czyli takie które mają sprzężonych ze sobą wiele protblemów. Trudności nasilają się szczególnie w wypadku rodzin niepełnych i wielodzietnych. Ta wieloprotblemowość sprawia, że asystent rodziny ma przed sobą bardzo trudne zadania, aby móc udzielić adekwatnego i konstruktywnego wsparcia rodzinie.

Tabela 1. Dane dotyczące rodzin w 2023 roku

Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	01.01.2023 r. – 30.06.2023	01.07.2023 r. – 31.12.2023 r.
	14	10
Rodziny pełne	6	4
Rodziny niepełne	8	6
Łączna liczba dzieci w	29	24

rodzinach		
Liczba dzieci umieszczonych w zastępczej formie opieki	0	0
Liczba dzieci z dysfunkcjami rozwojowymi lub niepełnosprawnością	7	6
Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora	7	5
Liczba rodzin z którymi asystent rodziny zakończył współpracę, w tym:	4	2
Ze względu na osiągnięcie celu	2	1
Ze względu na brak efektów	2	1

Dane wskazane w powyższej tabeli wskazują, że asystent rodziny w okresie od 01.01.2023 r. do 30.06.23 r. wykonywał pracę z 14 rodzinami, gdzie łączna liczba dzieci wynosiła 29, w tym jedna rodzina pochodziła z Ukrainy. Żadne dziecko nie zostało umieszczone w rodzinie zastępczej. Z kolei w okresie od 01.07.23 r. do 31.12.23 r. liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny zmalała do 10. Asystent rodziny w okresie od 01.01.23 r. do 30.06.23 r. zakończył współpracę z czterema rodzinami, w tym z dwoma ze względu na osiągnięcie celu i z 2 ze względu na brak efektów. Natomiast w okresie od 01.07.23 r. do 31.12.23 r. zakończono współpracę z dwoma rodzinami, w tym z 1 rodziną ze względu na osiągnięcie celu i z 1 rodziną z powodu braku efektów.

Rodziny, w których zakończono współpracę z osiągnięciem zamierzonych celów, zdobyły umiejętności samodzielnego i prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W omawianym okresie asystent rodziny realizował zadania mające na celu poprawę funkcjonowania rodziny w obszarze: opiekuńczo-wychowawczym, ekonomiczno-socjalnym i społecznym poprzez pomoc rodzinom:

- w poprawie ich sytuacji, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego – 14 rodzin;
- w rozwiązywaniu problemów socjalnych – 7 rodzin;
- rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi – 8 rodzin;
- wsparcie aktywności społecznej – 7 rodzin;
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych – 3 rodziny;
- pomoc w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej – 4 rodziny;

- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin – 1 rodzina;
- prowadzenia indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci – 14 rodzin.

Działania asystenta rodziny w środowisku rodzin objętych wsparciem polegają przede wszystkim na wspólnych rozmowach, udzielaniu porad, towarzyszeniu i poszukiwaniu rozwiązań trudnych sytuacji życiowych, asystowaniu podczas wykonywania codziennych czynności, zachęcaniu do wykorzystania zasobów oraz motywowaniu do poprawy swojej sytuacji życiowej. Asystent rodziny współpracował z placówkami oświatowymi, osobami specjalizującymi się w dziedzinach na rzecz dzieci w tym z : pracownikiem socjalnym, psychologiem, nauczycielami i pedagogami szkół oraz kuratorami. Asystent rodziny dokłada wszelkich starań, by podejmowane działania w rodzinie przynosiły zamierzone rezultaty, natomiast udzielona pomoc była indywidualnie dopasowana do potrzeb rodziny.

Sporządził: asystent rodziny

Beata Matwij

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

22-460 Szczepieszyn, Pl. Tadeusza Kościuszki 1
tel. 682-10-95 wew. 345, fax 682-10-30

BIURO RADY MIEJSKIEJ
w Szczepieszynie

data
wpływu

28. 03. 2024

Dz. Nr

zał.

Sprawozdanie

z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Szczepieszynie

za okres od 01.01.2023r do 31.12.2023r

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Szczepieszyn funkcjonował na podstawie:

- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U.2021 poz. 1249)
- Uchwały Nr X/136/ 2019 Rady Miejskiej w Szczepieszynie z dnia 20 grudnia 2019 r w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania
- Zarządzenia Nr 30/2012 z dnia 20 marca 2012 roku w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Szczepieszyn.

Działania Zespołu wpisane były w treść Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2020-2023, który został przyjęty Uchwałą Rady Gminy Nr X/137/2019 z dnia 20.12.2019 roku.

W skład Zespołu wchodziło 10 przedstawicieli instytucji zajmujących się problematyką przemocy tj. Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, Służby Zdrowia, Oświaty, a także Sądu Rejonowego w Zamościu. Członkowie Zespołu działają na podstawie w/w aktów prawnych oraz porozumień zawartych między Burmistrzem Szczepieszyna, a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu. Posiedzenia Zespołu odbywały się na sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego lub na terenie Ośrodka Pomocy Społecznej. W 2023 roku Zespół Interdyscyplinarny spotkał się do dnia 21.09.2023 roku 12 razy.

Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wprowadziła zmiany do ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zmiany polegają między innymi na zmianie tytułu ustawy „o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie” na ustawę „o przeciwdziałaniu przemocy domowej”. Nowelizacja zakłada uwzględnienie w przepisach przemocy ekonomicznej i

cyberprzemocy. Ponadto rozszerza katalog osób objętych ochroną na niezamieszkujących razem byłych partnerów oraz dzieci będące świadkami przemocy domowej. Zmiany w przepisach weszły w życie 22 czerwca 2023 roku.

W związku z obowiązującymi przepisami na podstawie art. 9a ust.8 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, uchwały NR XXXIV/427/2023 Rady Miejskiej w Szczepieszynie z dnia 28 czerwca 2023 r. oraz zarządzeniem Burmistrza Szczepieszyna NR ROK.0050.207.2023 z dnia 15 września 2023 r. został powołany Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Szczepieszyn, tym samym zarządzenie nr 30/2012 Burmistrza Szczepieszyna z dnia 20 marca 2012 r. w sprawie powoływania Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie utraciło moc.

Skład nowo powołanego Zespołu Interdyscyplinarnego liczy 17 osób. Są to przedstawiciele następujących instytucji: Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, Służby Zdrowia, Oświaty oraz Sądy Rejonowego w Zamościu. Pierwsze spotkanie Zespołu Interdyscyplinarnego odbyło się 21.09.2023 r.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest koordynowanie i integracja działań przedstawicieli różnych podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Do zadań Zespołu należy w szczególności:

1. Diagnozowanie problemu przemocy domowej;
2. Podejmowanie wszelkich działań w środowisku zagrożonym przemocą domową mającym na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
3. Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową;
4. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
5. Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w domowej;
6. Ocena i weryfikacja prowadzonych działań, w tym działań grup diagnostyczno-pomocowych;
7. Omawianie bieżących problemów wymagających rozstrzygnięcia przez Zespół;
8. Prowadzenie pełnej dokumentacji z prac Zespołu;
9. Opracowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej;
10. Realizacja zadań wynikających w Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej.

Podczas posiedzeń poruszano następujące tematy:

- przedstawiano sprawozdanie z pracy Zespołu za 2022 r. (pierwsze spotkanie),

- zapoznano członków Zespołu z ofertami szkoleń dla członków ZI/GR,
- rozmawiano na temat zjawiska przemocy na terenie miasta i gminy Szczebrzeszyn,
- zapoznawano się z prowadzonymi procedurami NK, w tym pod kątem sporządzenia protokołu z zakończenia Niebieskich Kart, w których przemoc ustała, bądź zachodził brak zasadności podejmowania działań,
- motywowano do podejmowania działań profilaktycznych przez członków Zespołu, omawiano propozycje do realizacji w poszczególnych miejscach pracy,
- powoływano grupy diagnostyczno-pomocowe do pracy z rodzinami, w których została wszczęta procedura „Niebieskie Karty”,
- zapoznanie ze zmianami w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. 2021 poz.1249 z póź. zm)

W ramach prac grup diagnostyczno-pomocowych podjęto następujące działania:

- udzielano informacji o formach pomocy świadczonych przez Ośrodek Pomocy Społecznej i placówkach, instytucjach niosących pomoc osobom doznającym przemocy domowej;
- kierowano osoby uzależnione na rozmowę z Gminną Komisją do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, motywowano do podejmowania leczenia i terapii;
- obejmowano pracą socjalną, wsparciem, udzielano pomoc materialną, pieniężną i rzeczową (pracownicy socjalni);
- monitorowano sytuację w rodzinach przez pracowników socjalnych, policjantów dzielnicowych;
- kierowano do Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Szczebrzeszynie w celu uzyskania pomocy psychologicznej, poradnictwa specjalistycznego udzielanego przez terapeutów uzależnień, porady prawne (pozwody o rozwód, alimenty, separację);
- kierowano wnioski do Sądu o wgląd w sytuację rodziny oraz dzieci (pracownicy socjalni, dzielnicowi);
- współpracowano z pedagogami szkolnymi w zakresie sytuacji edukacyjnej, pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci z rodzin, w których występuje przemoc domowa.

Dane statystyczne w okresie sprawozdawczym:

Liczba posiedzeń Zespołu- 16

Liczba posiedzeń grup roboczych- 54

Liczba funkcjonujących grup roboczych – 24

Liczba rodzin objętych w danym roku działaniami w ramach procedury Niebieskie Karty: **25** , w tym:

- z roku 2022- **5**
- z roku 2023- **20**

zakończone sprawy- **17**, w tym:

- z roku 2022- **4**
- z roku 2023- **13**

a) na skutek ustania przemocy lub zrealizowania planu pomocy- **8**

b) na skutek rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań- **9**

w trakcie realizacji – **3**

Liczba osób doświadczających doznających przemocy domowej, objętych w roku 2023 r. działaniami w ramach procedury Niebieskie Karty:

- ogółem – **71**
- kobiety – **22** (w tym 1 z niepełnosprawnością)
- mężczyźni – **0**
- dzieci – **49** (dziewczynki - **19** i chłopcy - **30** w tym **1** dziecko z niepełnosprawnością)

Liczba Niebieskich Kart :

Liczba sporządzonych Niebieskich Kart C – **12**

Liczba sporządzonych Niebieskich Kart D - **10**

W 2023 roku podobnie jak w latach poprzednich w większości przypadków podmiotem wszczynającym procedurę była Policja, która podejmowała działania interwencyjne.

Podsumowanie

Analizując środowiska mieszkańców Gminy Szczebrzeszyn, w których występuje problem przemocy domowej należy uwzględnić informację, że nie są to wyłącznie rodziny korzystające z pomocy społecznej. Sprawcami przemocy domowej są osoby z różnych środowisk i grup zawodowych. W tych przypadkach pracownik socjalny nie posiada wcześniej wiedzy na temat sytuacji w jakiej znajduje się rodzina. Zatem interwencja w obszarze przemocy musi opierać się na współpracy wielu podmiotów, a przede wszystkim: jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, policji, oświaty, służby zdrowia i Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego należy ocenić jako pomocną i skuteczną w pracy z rodziną doświadczającą przemocy. Realizowane działania w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz

Ochrony Osób Dotkniętych Przemocą poprzez interdyscyplinarną współpracę jednostek i podmiotów w znacznym stopniu wpłynęły na wzrost wiedzy i świadomości osób uwikłanych w przemoc, co przekłada się na coraz większą skalę ujawnianych przypadków przemocy w środowiskach domowych. Nie rozwiązują jednak w pełni problemów, ponieważ problematyka przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest wielowymiarowa.

Zgodnie z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r. Zespoły Interdyscyplinarne posiadają możliwość kierowania osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych oraz psychologiczno-terapeutycznych.

Realizacja procedury Niebieskie Karty wiąże się z dużym zaangażowaniem i nakładem pracy szczególnie u przedstawicieli instytucji mających kluczowe znaczenie tj. pracowników socjalnych i funkcjonariuszy Policji. Zadania wykonywane przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych są wpisane w ramy obowiązków służbowych i zawodowych.

W opiniowanym okresie pracownicy socjalni pracujący bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie uczestniczyli w grupach wsparcia realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu.

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Szczebrzeszynie prowadzi działania profilaktyczne i edukacyjne skierowane do społeczności lokalnej mające na celu uświadomienie mieszkańcom jakie zachowania należy identyfikować z przemocą oraz jakie są konsekwencje stosowania przemocy wobec członków rodziny. Działania profilaktyczne obejmowały:

- rozpowszechnianie broszur i plakatów informacyjnych dotyczących przemocy domowej w szkołach, placówkach służby zdrowia, Urzędzie Miejskim w Szczebrzeszynie, Komisariacie Policji w Szczebrzeszynie;
- prowadzenie tablic informacyjnych w Ośrodku Pomocy Społecznej i Komisariacie Policji, placówkach oświatowych oraz placówkach służby zdrowia,
- spotkania edukacyjne wśród uczniów i rodziców na temat przeciwdziałania przemocy oraz poznania standardów ochrony małoletnich prowadzone przez przedstawicieli oświaty oraz funkcjonariuszy Policji,
- indywidualne rozmowy i pogadanki z uczniami Szkół Podstawowych Nr 1 i Nr 3 w Szczebrzeszynie oraz młodzieżą w Zespole Szkół Zawodowych Nr 2 w Szczebrzeszynie na temat zdrowia psychicznego i przemocy domowej prowadzone przez przedstawiciela ochrony zdrowia,

- warsztaty dla dzieci „Czytanie ma moc” mające na celu uczenie dzieci radzenia sobie z emocjami oraz rozwiązywanie konfliktów w grupie oraz „warsztaty rozwijające kompetencje wychowawcze rodziców” realizowane przez przedstawicieli oświaty.

Poprzez profilaktykę i edukację w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie Zespół Interdyscyplinarny w Szczepieszynie stara się podnieść świadomość i wrażliwość społeczną w zakresie problematyki przemocy domowej. Ponadto dokładamy wszelkich starań, aby udzielana przez nas pomoc była kompleksowa i dostosowana do potrzeb osób potrzebujących.

Sporządził:

Celina Wróbel - Pawlak

Przewodnicząca

Zespołu Interdyscyplinarnego

w Szczepieszynie

PRZEWODNICZĄCY

Zespołu Interdyscyplinarnego

Celina Wróbel-Pawlak